

Toto rozhodnutí nabylo právní moci:

výrok dne 18. 7. 2019

č. j. 7 Cmo 237/2017 - 630

výrok dne

a je vykonatelné dnem

V Plzni

- 8 -07- 2019

dne

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Josefa Holejšovského a soudkyň JUDr. Lenky Broučkové a JUDr. Lenky Grollové ve věci

navrhovatele: **Krajské státní zastupitelství v Plzni**
sídlem Veleslavínova 38, 306 36 Plzeň

za účasti: **1) ESTO Cheb s. r. o., IČO 49196511**
sídlem Palackého 2087/8A, 350 02 Cheb
zastoupená opatrovníkem Mgr. M. E.
sídlem

2) Ing. R. H., Ph.D., narozený dne
bytem
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Ondřejem Blahou
sídlem Sokolovská 47/72, PSČ 186 00 Praha 86

3) Ing. J. Š., narozený dne
bytem
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Havelkou
sídlem Gorkého 658/15, 460 01 Liberec

o zrušení obchodní společnosti s likvidací a jmenování likvidátora, **k odvolání Ing. J. Š.** proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 23. února 2017 č. j. 41 Cm 119/2013 - 496,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se** v celém rozsahu **zrušuje** a řízení **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným usnesením soud prvního stupně rozhodl tak, že „Obchodní společnost ESTO Cheb s.r.o., ..., se zrušuje.“ (výrok I.), „Soud nařizuje likvidaci obchodní společnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje Edita Fialová.

ESTO Cheb s.r.o., ...“ (výrok II.), „Likvidátorem obchodní společnosti ESTO Cheb s.r.o., ..., soud jmenuje Mgr. M█████ E█████, insolvenčního správce, ...“ (výrok III.), „Obchodní společnost ESTO Cheb s.r.o., ...je povinna uhradit Krajskému soudu v Plzni soudní poplatek ve výši 2.000 Kč na účet č. 3703-4321311/0710, VS 4122011913, a to do 3 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.“ (výrok IV.), „Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.“ (výrok V.).

2. Proti usnesení soudu prvního stupně podal účastník 3) včasné odvolání.
3. Dne 14. 9. 2018 došlo odvolacímu soudu podání označené „SDĚLENÍ O MIMOSOUDNÍM VYŘEŠENÍ VĚCI“, v němž právní zástupce účastníka 3) - Ing. J█████ Š█████ JUDr. Martin Havelka uvedl, že „Vzhledem k tomu, že Ing. J█████ Š█████, Ing. R█████ H█████, Obchodní společnost ESTO Cheb s.r.o. (dále jen „Společnost“) a Mgr. M█████ E█████ uzavřeli dne 6. 9. 2018 společně Dohodu o narovnání /dále jako „Dohoda“), si Ing. J█████ Š█████ dovoluje touto cestou soudu sdělit, že odpadl objektivní důvod k vedení řízení, neboť na základě Dohody byl obnoven statutární orgán Společnosti a Společnost má jediného ██████████, kterým je Ing. R█████ H█████, Ph.D.“ Z podání vyplývá nedůvodnost vedení předmětného řízení.
4. Dne 14. 9. 2018 došlo odvolacímu soudu podání označené „Sdělení účastníka Ing. H█████ o změně okolností, odpadnutí důvodu řízení“, v němž právní zástupce účastníka 2) - Ing. R█████ H█████ Mgr. Ing. Ondřej Blaha uvedl, že „v poměrech obchodní společnosti ESTO Cheb s.r.o. došlo k zásadním změnám, kdy nejpozději ke dni 6. 9. 2018 byly zcela odstraněny rozpory mezi jejími bývalými společníky a byl zcela obnoven statutární orgán společnosti.“ Poukázal na uzavření dohody o narovnání mezi obchodní společností ESTO Cheb s.r.o., jejím ██████████ Ing. Š█████ a Ing. H█████ kterou nahradili veškeré sporné záležitosti mezi nimi a v návaznosti na narovnání účastníci doručili soudu podání, která jsou způsobilá zastavit soudní řízení, jejichž předmětem je zpochybňování platnosti usnesení valných hromad, přičemž právě na těchto sporech KSZ v Plzni stavělo svá tvrzení v návrhu na zrušení společnosti, když dovozovalo nepřekonatelné rozpory mezi společníky. Současně se dne 6. 9. 2018 konala valná hromada obchodní společnosti ESTO Cheb s.r.o., kde byl formou notářského zápisu odvolán z funkce ██████████ Ing. J█████ Š█████, a to 100% všech hlasů, tedy i svým hlasem. Na základě smlouvy o převodu podílu Ing. H█████ a podílu Ing. Š█████ ve společnosti ESTO Cheb s.r.o. došlo k převodu obou těchto podílů na nového jediného společníka a tato skutečnost je i zapsána v obchodním rejstříku. Z uvedeného je zjevné, že důvody, pro které byl podán návrh ze strany KSZ v Plzni, i pokud by byl důvodný, což Ing. H█████ odmítá, pak nyní takové důvody zcela zanikly a odpadl tak důvod pro vedení tohoto řízení.
5. Dne 12. 9. 2018 došlo odvolacímu soudu sdělení opatrovníka obchodní společnosti ESTO Cheb s.r.o. Mgr. M█████ E█████, jenž soudu sdělil, že zrušení společnosti s likvidací není důvodné, neboť byla obnovena činnost statutárního orgánu společnosti, kdy dne 7. 9. 2018 byl ██████████ společnosti zvolen Ing. R█████ H█████ a současně se podařilo zjednat nápravu ohledně veškerých dalších skutečností, zmínil schválení převodu podílů obou společníků na nově založenou společnost ESTO RH holding s.r.o., a odkázal na dohodu o narovnání.
6. Odvolací soud vyzval navrhovatele (usnesením ze dne 26. září 2018 č. j. 7 Cmo 237/2017 – 625), zda stále trvá na podaném návrhu na zrušení společnosti s likvidací či zda bere svůj návrh zpět.
7. Podáním, doručeným Vrchnímu soudu v Praze dne 29. 10. 2018, „Vrchní státní zastupitelství v Praze jako státní zastupitelství příslušné k zastupování v odvolacím řízení podle § 7 odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství“ sdělilo, že bere zpět návrh na zrušení společnosti ESTO Cheb s.r.o. podaný Krajským státním zastupitelstvím v Plzni. Odkázalo na narovnání, jímž účastníci vyřešili veškeré sporné záležitosti mezi sebou a zápis předmětných skutečností do obchodního rejstříku s tím, že k nápravě došlo až po podání návrhu, přičemž nyní je návrh brán zpět pro chování účastníků 1) až 3). Sdělilo, že náhradu nákladů řízení nežádá.

8. Vrchní soud v Praze jako odvolací soud v důsledku tohoto procesního úkonu účastníka řízení rozhodl o zrušení odvoláním napadeného usnesení soudu prvního stupně v celém jeho rozsahu a řízení o tomto návrhu zastavil (§ 222a odst. 1 o. s. ř.).
9. Podle čl. II bod 2 zákona č. 293/2013, jímž byl s účinností od 1. 1. 2014 novelizován občanský soudní řád, se pro řízení zahájená před nabytím účinnosti tohoto zákona použije občanský soudní řád ve znění účinném do 31. 12. 2013. Předmětné řízení bylo zahájeno před 1. 1. 2014, proto se aplikuje občanský soudní řád ve znění účinném do 31. 12. 2013.
10. Podle § 146 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013 „Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku, jestliže řízení mohlo být zahájeno i bez návrhu; to neplatí, odůvodňují-li okolnosti případu přiznání náhrady nákladů řízení“; dle § 146 odst. 2 o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013 „Jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Byl-li však pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).“
11. Předmětné řízení o zrušení obchodní společnosti s likvidací a jmenování likvidátora bylo dle právní úpravy platné a účinné do 31. 12. 2013, která se na předmětnou věc aplikuje (s ohledem na ustanovení § 775 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, se posuzuje daná věc podle zákona č. 513/1991 Sb, obchodní zákoník) řízením ve statusových věcech obchodních společností, řízením tzv. nesporné povahy - viz § 200e ve spojení s § 9 odst. 3 písm. b/ o. s. ř. Pro úplnost odvolací soud poznamenává, že i po změně právní úpravy od 1. 1. 2014 - viz § 85 písm. a) z. ř. s. se stále jedná tzv. nesporné řízení ve statusových věcech právnických osob.
12. Výše citované ustanovení § 146 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013 upravuje speciálně způsob rozhodování o náhradě nákladů řízení ohledně těch tzv. nesporných řízeních, která mohou být zahájena i bez návrhu. V nich je soud povinen provést i jiné důkazy, než které navrhli účastníci řízení, jsou – li potřebné ke zjištění skutkového stavu (§ 120 odst. 2 o. s. ř.). Tato řízení lze zahájit bez návrhu, návrhu je třeba jen tehdy, stanoví – li to zákon (viz § 200e odst. 2 o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013). Z hlediska zásad, které tato tzv. nesporná řízení ovládají, však není rozdílu, zda takové řízení může být zahájeno jen k návrhu či i bez návrhu. Řízení o zrušení obchodní společnosti s likvidací a jmenování likvidátora bylo dle právní úpravy platné a účinné do 31. 12. 2013 možno zahájit jak k návrhu – viz § 68 odst. 6 písm. c) obch. zák. - tak jako v posuzovaném případě, tak i bez návrhu – viz § 29 odst. 6, § 161b odst. 4, § 161c odst. 2, § 194 odst. 2 obch. zák. Ostatně i po změně právní úpravy od 1. 1. 2014 – je možno tento typ řízení zahájit jak k návrhu – viz § 93 z. o. k., tak ve většině případů i bez návrhu – viz § 9 odst. 1, § 105 z. v. r., § 149 odst. 4, 198 odst. 3, § 215 odst. 1, § 306 odst. 3, § 308 odst. 3, § 443, § 453 odst. 1 z. o. k. Na předmětné tzv. nesporné statusové řízení o zrušení obchodní společnosti s likvidací je z pohledu rozhodování o náhradě nákladů řízení třeba nahlížet jako na jeden typ řízení bez ohledu na to, zda bylo v konkrétním případě zahájeno k návrhu či bez návrhu.
13. Soud při rozhodování o náhradě nákladů řízení v řízeních vypočtených v § 200e odst. 1 o. s. ř., která bylo možno zahájit i bez návrhu, zásadně nepoužije základní pravidlo charakteristické pro sporné řízení, odvíjející se od výsledku řízení (viz - zásada úspěchu vyjádřená v ustanovení § 142 o. s. ř.). Zatímco ve sporném řízení jde o to rozhodnout spor o právo mezi účastníky řízení, kteří stojí proti sobě v postavení žalobce a žalovaného, cílem nesporného řízení není vyřešit spor (i když ho leckdy doprovází řešení sporných otázek), ale především upravit právní postavení účastníků řízení, většinou též v zájmu celospolečenském. Promítnutím tohoto celospolečenského zájmu do procesní roviny je právě možnost zahájit tato tzv. nesporná řízení i bez návrhu, což je i případ námi posuzovaného statusové řízení o zrušení obchodní společnosti s likvidací. Lišit je však třeba (z hlediska rozhodování o náhradě nákladů řízení) od těchto případů ta tzv. též nesporná řízení, jež mohou být zahájena výlučně jen k návrhu jako např. řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným dle § 131 odst. 1

obch. zák., či po změně právní úpravy od 1. 1. 2014 dle § 191 odst. 1 z. o. k., v nichž se naopak při rozhodování o náhradě nákladů řízení zásada úspěchu dle § 142 o. s. ř. uplatní. V předmětných tzv. nesporných řízeních (možných zahájit i bez návrhu – viz § 146 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.) se při rozhodování o náhradě nákladů řízení tedy nepoužije pravidlo dle § 142 o. s. ř. (tzv. zásada úspěchu) a zásadně platí, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (s výhradou situace, kdy okolnosti případu odůvodňují přiznání náhrady nákladů řízení – viz ustanovení § 146 odst. 1 písm. a/ o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013, věta za středníkem). Uplatnění tohoto pravidla při rozhodování o náhradě nákladů řízení je však třeba dovodit teleologickým a logickým výkladem (argumentum a maiori ad minus) nejen v rámci konečného rozhodnutí ve věci samé, ale tím spíše i ohledně rozhodnutí, jímž se řízení končí (zastavení řízení pro zpětvzetí návrhu), aniž by byla věc meritorně projednána. Jinak řečeno v těchto řízeních, jsou – li zastavována pro zpětvzetí návrhu, se neuplatní ani pravidlo procesního zavinění pro zastavení řízení dle § 142 odst. 2 o. s. ř. znamenající přiznání náhrady nákladů řízení některému z účastníků. Nedávalo by totiž valného smyslu, aby v rámci konečného meritorního rozhodnutí zákonodárce v tomto typu nesporných řízení (tj. zahajitelných i bez návrhu) nepřiznával účastníkům řízení právo na náhradu nákladů řízení a při rozhodnutí, jímž by ani nedošlo k projednání věci (v důsledku zpětvzetí návrhu majícího za následek zastavení řízení) by najednou stanovoval pravidlo, kdo z účastníků bude hradit náklady řízení. To znamená, že pravidlo procesního zavinění při zastavení řízení dle § 142 odst. 2 o. s. ř. soud aplikuje pouze ve sporných řízeních a dále i v těch tzv. nesporných řízeních, která jsou výlučně návrhová (viz např. výše zmiňované řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady).

14. Výše uvedené promítnuto do posuzované věci znamená, že v předmětném řízení o zrušení obchodní společnosti s likvidací, jež lze obecně zahájit i bez návrhu, se při rozhodování o náhradě nákladů řízení v souvislosti se zpětvzetím návrhu uplatní pravidlo stanovené v § 146 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013 (žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle výsledku řízení; náhradu nákladů řízení lze přiznat, odůvodňují-li to okolnosti případu). Jinak řečeno v tzv. nesporných řízeních vypočtených v § 200e odst. 1 o. s. ř., která lze zahájit i bez návrhu (tím spíše i k návrhu) – jako předmětné statusové řízení o zrušení obchodní společnosti s likvidací, se neuplatní pravidlo stanovující povinnost nahradit náklady řízení – jen jednomu z účastníků řízení (tj. navrhovateli, který vzal návrh zpět) reflektující princip procesního zavinění či pravidlo stanovující povinnost nahradit náklady řízení jinému účastníkovi řízení, a to v případě splnění obou kumulativně stanovených předpokladů (došlo – li ke zpětvzetí a/ na základě důvodně podaného návrhu, a současně b/ pro chování dalšího účastníka/dalších účastníků) dle § 142 odst. 2 o. s. ř.
15. Pro úplnost odvolací soud poznamenává, že výše přijaté závěry – byť přijaté v poměrech právní úpravy účinné do 31. 12. 2013 při výkladu ustanovení § 146 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve vztahu k ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř. – se prosadí pro daný typ řízení i ve vztahu k obdobné úpravě obsažené od 1. 1. 2014 v § 23 z. ř. s. (téměř doslovně převzaté z ustanovení § 146 odst. 1 písm. a/ o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013) vůči i nadále platnému a účinnému ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř. Ke vztahu ustanovení § 23 z. ř. s. vůči § 146 odst. 2 o. s. ř. srov. závěry odborné právní teorie (viz komentář k § 23 z. ř. s. in Svoboda, K., Tlášková, Š., Vlácil, D., Levý, J., Hromada, M., a kol. Zákon o zvláštních řízeních soudních. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2015, 1054 s. „Ustanovení § 23 vytváří, jde – li o řízení, která lze zahájit i bez návrhu, ..., lex specialis ve vztahu k § 142 a násl. o. s. ř. Proto zejména nelze aplikovat § 142a o předžalobní výzvě ani § 146 odst. 2 o. s. ř.“, či shodný závěr v komentáři k témuž ustanovení in Jirsa, J. a kol., Občanské soudní řízení. Soudcovský komentář. Kniha III. Zvláštní řízení soudní. Karel Havlíček).
16. Náhradově nákladový výrok je tedy odůvodněn ustanovením § 146 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013 (ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.), přičemž odvolací soud neshledal okolnosti případu odůvodňující aplikaci ustanovení § 146 odst. 1 písm. a), věta za středníkem o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2013.

Poučení:

Proti tomuto usnesení ohledně výroku I. je dovolání přípustné jen za podmínek § 237 o. s. ř.; lze je podat do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně; ohledně výroku II. není dovolání přípustné.

Praha 20. listopadu 2018

JUDr. Josef Holejšovský v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Edita Fialová.

Edita
Fialová

Digitálně
podepsal Edita
Fialová
Datum: 2019.01.31
15:15:18 +01'00'